

## Advies: Samenleven met de wolf vraagt om tijdig handelen

De aanwezigheid van de wolf in onze provincie is een gegeven. Dat brengt emoties, vragen en zorgen met zich mee bij bewoners, recreanten en ondernemers. Met deze oproep willen wij een helder maatschappelijk signaal afgeven.

Om de wolf duurzaam te beschermen én samenleven mogelijk te houden, is tijdig en actief handelen noodzakelijk. Wachten tot ernstige incidenten zich voordoen, achten wij in deze situatie onverstandig en onwenselijk.

De wolvencommissie Gelderland constateert dat:

- het aantal wolven groeit en hun leefgebied verschuift. Wolven verblijven vaker in de nabijheid van mensen;
- menselijk gedrag direct invloed heeft op het gedrag en de gewenning van wolven;
- bewoners, recreanten en ondernemers die leven in de nabijheid van wolven, ervaren toenemende onzekerheid.
- Niet handelen wordt als onwenselijk gezien. Om de wolf duurzaam te beschermen is juist tijdig en doelgericht handelen nodig.
- Preventie is en blijft een belangrijke pijler. Daarom is het goed dat de provincie hierop in blijft zetten om onwenselijk gedrag van wolven in relatie tot dieren te voorkomen.

Samenleven met de wolf betekent niet dat elke vorm van gedrag acceptabel is. Een gezonde afstand tussen mens en wolf is noodzakelijk. Wanneer wolven te tam worden en/of menselijke aanwezigheid gaan normaliseren, ontstaan risico's voor veiligheid, draagvlak én voor de soort zelf. Door dan in te grijpen, bescherm je mens & dier en creëer je acceptatie.

### **Preventie als basis**

Preventie vormt de basis van verantwoord samenleven met de wolf. Door tijdig te investeren in bescherming van vee en ondersteuning van dierhouders, kan onwenselijk gedrag van wolven in relatie tot dieren worden voorkomen. Initiatieven zoals Team Veebescherming spelen hierin een cruciale rol: zij dragen bij aan veiligheid, verminderen maatschappelijke spanningen en verkleinen de kans op zwaarder ingrijpen achteraf. Ook voorlichting is belangrijk. Tot slot zien we ook een oplossing door een relatie te leggen tussen ongewenst gedrag van wolven aan negatieve, menselijke prikkels (zoals voederen, lokken etc.). Afstand creëren tussen mens en wolf is essentieel voor veiligheid én voor behoud van de soort.

De wolvencommissie Gelderland pleit daarom voor:

- naast preventie te zorgen voor tijdige conditionering, om wolven op afstand te houden;
- duidelijke grenzen aan gewenst en ongewenst gedrag;
- erkenning dat actief uitnemen bij probleemwolven onderdeel is van verantwoord samenleven. Ingrijpen op het individu beschermt de soort als geheel.

Grenzen stellen is geen afwijzing van de wolf, maar een voorwaarde voor maatschappelijk draagvlak en duurzame instandhouding.

### **Maatschappelijk perspectief centraal**

Dit vraagstuk raakt aan veiligheid, leefbaarheid en economische gevolgen voor bewoners, recreanten en ondernemers. Wolven leven in door mens gedomineerde landschappen. Ecologische en juridische kaders zijn belangrijk, maar mogen niet leiden tot bestuurlijke verlamming.

De wolvencommissie Gelderland ziet momenteel een impasse waarin juridische beperkingen het handelingsvermogen in de weg zitten. Wij roepen op om deze realiteit te erkennen en gezamenlijk oplossingen te zoeken die de situatie beheersbaar houden.

### **Advies**

De wolvencommissie Gelderland adviseert Gedeputeerde Staten om:

- in te blijven zetten op preventieve inzet, waaronder langdurige ondersteuning van Team Veebescherming, te borgen en te versterken;
- duidelijkheid te geven over koers en toekomstbeeld;
- een steviger, adviserend standpunt in te nemen over uitnemen bij probleemwolven;
- te werken aan een integrale, bij voorkeur grensoverschrijdende visie;
- bewoners, recreanten en ondernemers, via gemeenten, actief te informeren over hun rol in samenleven met de wolf.

Alleen door samen te werken aan realistische en uitvoerbare oplossingen kunnen we komen tot een situatie waarin mens en wolf duurzaam naast elkaar kunnen bestaan.